

ΟΔΥΣΣΕΙΑ - ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Φύλλο μαθήματος - Α΄ Γυμνασίου

Στόχοι

Να γνωρίσουμε τον βασικό ήρωα και το κεντρικό θέμα της Οδύσσειας, να κατανοήσουμε τι είναι το προοίμιο και την επίκληση στη Μούσα και να συνδέσουμε βασικά στοιχεία της εισαγωγής με το ίδιο το κείμενο.

1. Πριν από την ανάγνωση

Όμηρος → Ιλιάδα - Οδύσσεια

Η Οδύσσεια είναι έπος: μεγάλο αφηγηματικό ποιητικό έργο που παρουσιάζει κατορθώματα και περιπέτειες ηρώων. Τα ομηρικά έπη συνδέονται με μακρά προφορική παράδοση. Οι αοιδοί τραγουδούσαν επικές ιστορίες, ενώ αργότερα οι ραψωδοί τις απήγγελλαν.

2. Διαβάζουμε το Προοίμιο

1. Ποιος είναι ο βασικός ήρωας;
2. Από πού προσπαθεί να επιστρέψει και ποιος είναι ο προορισμός του;
3. Τι περιπέτειες και δυσκολίες αναφέρονται;
4. Τι συνέβη στους συντρόφους του και ποια ευθύνη έχουν οι ίδιοι;
5. Σε ποιον απευθύνεται ο ποιητής στην αρχή;

3. Βασικές έννοιες μέσα από το κείμενο

Νόστος	Η επιστροφή στην πατρίδα. Κεντρικός στόχος του Οδυσσέα είναι να επιστρέψει στην Ιθάκη.
Προοίμιο	Η αρχή του έπους, όπου παρουσιάζονται συνοπτικά ο ήρωας και το βασικό θέμα.
Επίκληση στη Μούσα	Ο ποιητής ζητά από τη Μούσα να τον βοηθήσει στην αφήγηση.
Άνθρωποι και θεοί	Από την αρχή τίθεται το ζήτημα της θεϊκής παρέμβασης αλλά και της προσωπικής ευθύνης των ανθρώπων.

4. Τι κρατάμε

ΟΜΗΡΟΣ	→	ΕΠΟΣ	→	ΟΔΥΣΣΕΑΣ	→	ΝΟΣΤΟΣ
Ιλιάδα - Οδύσσεια		προφορική παράδοση		περιπέτειες		επιστροφή στην Ιθάκη

5. Εργασία για το σπίτι

Σε 5-6 γραμμές να παρουσιάσετε τον Οδυσσέα χρησιμοποιώντας μόνο όσα μαθαίνουμε γι' αυτόν από το Προοίμιο.

Σημείωση: Τα στοιχεία της εισαγωγής δεν αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστή θεωρία· κατανοούνται σταδιακά μέσα από τη μελέτη του ομηρικού κειμένου.